

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

جلسه دفاع از پایان نامه برای دریافت درجه ارشد

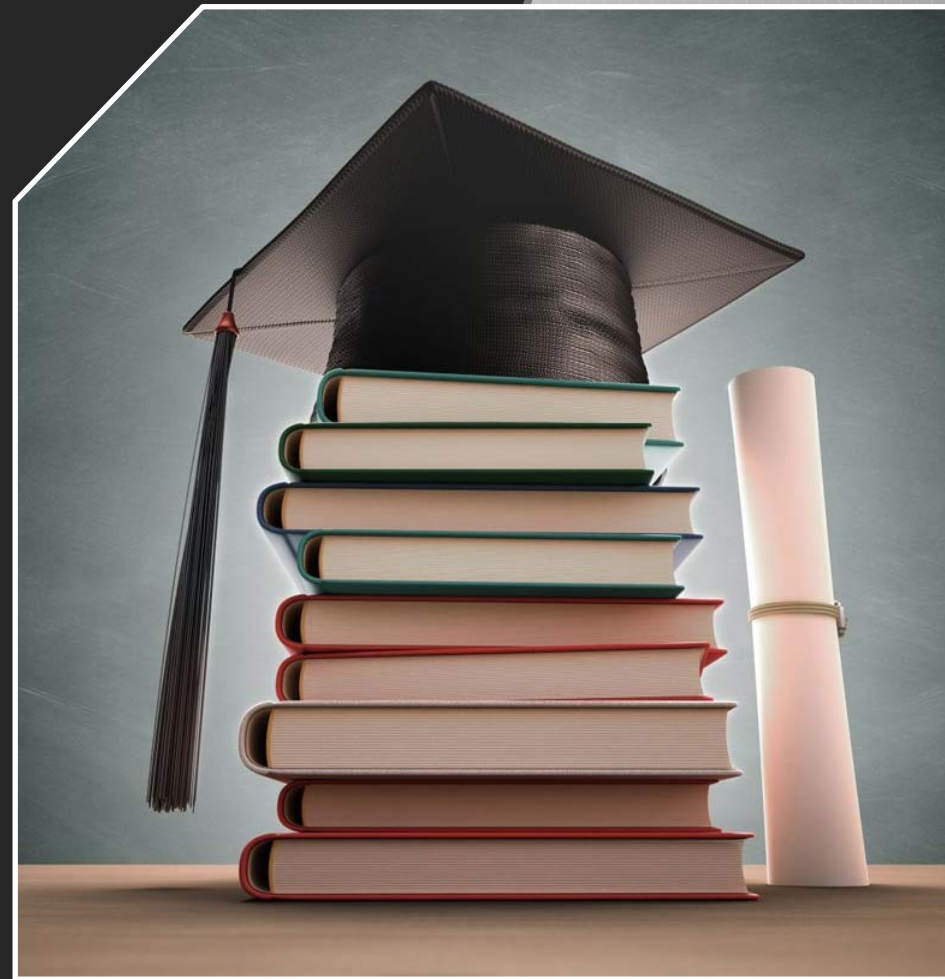
در رشته مامایی گرایش بهداشت مادر و کودک

عنوان

مقایسه فراوانی شیردهی انحصاری و عوامل مرتبط با آن در مادران با و بدون تجربه شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۴۰۰

اساتید محترم داور:
دکتر زهرا بهبودی مقدم- دکتر
مریم دامغانیان
استاد محترم ناظر تحصیلات تکمیلی:
دکتر خدیجه زارعی
ارایه و نگارش:
مهدیه کریمی

استاد محترم راهنما:
دکتر شیرین شهبازی صیقلده
استاد محترم مشاور آمار:
سرکار خانم شیما حقانی
استاد محترم مشاور:
دکتر عباس حبیب الهی

مقدمه و بیان مسئله

- ❖ شیر مادر استاندارد طلایی تغذیه شیرخواران است که فواید آن نه تنها به کودک و مادر بلکه به خانواده و جامعه مرتبط است.
- ❖ توصیه‌ی سازمان‌های بزرگ جهانی از جمله سازمان بهداشت جهانی همواره به تغذیه با شیر مادر بوده است و امروزه شیردهی انحصاری به عنوان یک راهبرد اساسی در تامین رشد و بقای کودک مورد توجه است.
- ❖ WHO هدف جهانی را دستیابی به میزان حداقل ۵ درصد شیردهی انحصاری برای همه‌ی نوزادان تا سال ۲۰۲۵ تعیین کرده است و کشورهایایی که ۵۰ درصد شیردهی انحصاری دارند یا نزدیک به این میزان هستند، باید به دلیل مزایای بهداشتی و اقتصادی تغذیه انحصاری با شیر مادر، همچنان در تلاش برای بهبود باشند. در این موارد افزایش حداقل 1/2 درصد سالانه پیشنهاد می‌شود.

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش شناسی

یافته‌ها

نتیجه و
پیشنهادات

مقدمه و بیان مسئله

- ❖ تنها ۲۳ کشور جهان حداقل ۶۰ درصد نوزادان زیر ۶ ماه را به صورت انحصاری از شیر مادر تغذیه می کنند.
- ❖ با توجه به اهمیت جهانی شیردهی انحصاری و آمارهای ارائه شده که مبنی بر نامطلوب بودن وضعیت شیردهی انحصاری می باشد، سیاست های جهانی هنوز در پی یافتن راهکاری برای افزایش فراوانی شیردهی هستند.
- ❖ در میان شش منطقه ی سازمان بهداشت جهانی منطقه ی مدیترانه ی شرقی که کشور ایران نیز جزء این منطقه می باشد، دارای پایین ترین سطح تغذیه انحصاری با شیر مادر است.
- ❖ بر اساس نتایج مطالعات در ایران اغلب مادران قادر به تداوم شیردهی با شیر مادر در شش ماهه اول نیستند. بنابراین برای دستیابی به اهداف شیردهی باید عوامل موثر و مرتبط با شیردهی مورد توجه قرار بگیرند تا مداخلات براساس این ویژگی ها برنامه ریزی شود.

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

مقدمه و بیان مسئله

❖ عوامل متعددی می تواند بر شروع و تداوم شیردهی مادران با شیر مادر موثر باشد از جمله این عوامل سن مادر و جنسیت نوزاد، آگاهی و نگرش مادران نسبت به شیردهی، خودکارآمدی شیردهی، تجربه ی مشکلات شیردهی و وضعیت درآمد، نگرش و باور اطرافیان نسبت به شیردهی با شیر مادر اشاره کرد.

❖ تعداد زایمان (پارितه) و تجربه ی قبلی شیردهی نیز از دیگر عوامل مرتبط با شیردهی مادران می باشد. برخی از مطالعات نشان می دهند که زنان با تجربه ی قبلی شیردهی با احتمال بیشتری شیردهی را آغاز می کنند و دوره ی شیردهی طولانی تری دارند. با این وجود چندین مطالعه نتایج متناقض را گزارش کرده اند، از جمله مطالعه Buckman و همکاران که در آن مطالعه مادران نخست زار در مقایسه با

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

ضرورت اجرای طرح

❖ اگرچه مطالعات بسیاری در مورد آگاهی، نگرش، خودکارآمدی شیردهی و مشکلات مرتبط با شیردهی به عنوان عوامل مرتبط با شیردهی انحصاری در ایران صورت گرفته است اما مطالعه ای جهت بررسی و مقایسه زنان دارای تجربه و بدون تجربه قبلی شیردهی که هر کدام از این متغیرها را در این دو گروه اندازه گیری و با هم مقایسه کرده باشد انجام نشده است.

❖ اهمیت اندازه گیری این متغیرها که در مطالعات جزو مهم ترین متغیرهای موثر بر شروع و تداوم شیردهی معرفی شده اند در این است که ما را به این ادارک می رساند که زنان دارای تجربه و یا بدون تجربه شیردهی در کدام متغیر نمره بالاتر و یا پایین تری خواهند داشت. متغیرهایی که نمره پایین تری بگیرند می توانند اساس برنامه ریزی های آموزشی و یا طراحی مطالعات مداخله ای قرار بگیرند. همچنین این مطالعه می تواند نتایج ضد و نقیضی که در زمینه تاثیر تجربه شیردهی بر موفقیت شیردهی دارد را تا حدودی برطرف نماید.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

اهداف پژوهش

هدف کلی

تعیین فراوانی شیردهی انحصاری و عوامل مرتبط با آن در مادران با و بدون تجربه شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۴۰۰

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

اهداف ویژه

1. تعیین و مقایسه **مشخصات دموگرافیک** قبل از زمان ترخیص در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰
2. تعیین و مقایسه **فراوانی شیردهی انحصاری** قبل از زمان ترخیص در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰
3. تعیین و مقایسه **نمره آگاهی** نسبت به شیردهی قبل از زمان ترخیص در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

اهداف ویژه

۴. تعیین و مقایسه نمره **نگرش** نسبت به شیردهی قبل از زمان ترخیص در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

۵. تعیین و مقایسه نمره **خودکارآمدی** شیردهی قبل از زمان ترخیص در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

۶. تعیین و مقایسه نمره **مشکلات** مرتبط با شیردهی در ۴۲ روز پس از زایمان در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

اهداف ویژه

۷. تعیین و مقایسه **فراوانی شیردهی** **انحصاری** در ۴۲ روز پس از زایمان در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

۸. تعیین و مقایسه **فراوانی شیردهی** **انحصاری** ۴ ماه پس از زایمان در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

۹. تعیین ارتباط آگاهی، نگرش و خودکارآمدی و مشکلات شیردهی با فراوانی تغذیه انحصاری با شیر مادر در مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی در بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه ع پ تهران در سال ۱۴۰۰

هدف کاربردی

اگر نتایج این مطالعه مشخص کند
زنانی که دارای تجربه شیردهی هستند
از زنانی که تجربه شیردهی ندارند از
لحاظ فراوانی شروع و تداوم
شیردهی موفق تر عمل می کنند و
این موضوع به متغیرهای اندازه گیری
شده مرتبط می باشد آنوقت با
مشخص شدن نوع تغییری که ارتباط
آن معنی دار شده است می توانیم
بیان کنیم حال باید در هر گروه از
زنان آموزش هایمان را بر اساس چه
متغیری برنامه ریزی کنیم.

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

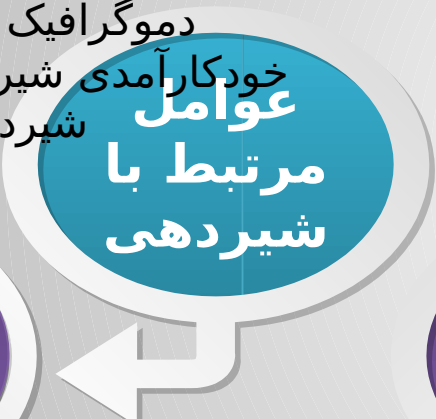

نتیجه و
پیشنهادات

تعاریف واژه ها

نظری: براساس مطالعات مشخصات دموگرافیک - آگاهی - نگرش - خودکارآمدی شیردهی و مشکلات مرتبط با شیردهی نقش دارند.

عملی: منظور از عوامل مرتبط با شیردهی در این مطالعه مشخصات دموگرافیک مادر، آگاهی، نگرش، خودکارآمدی شیردهی و مشکلات مرتبط با شیردهی می باشد.

نظری: آگاهی عبارت است از میزان معلومات فرد که در زمینه موضوعات گوناگون از طریق آموزش کسب می شود.

عملی: آگاهی نسبت به شیردهی با استفاده از پرسشنامه آگاهی شیردهی ارزیابی می شود.

نظری: تغذیه انحصاری با شیر مادر به معنی تغذیه شیرخوار فقط با شیر مادر بدون دریافت مایعات و مواد غذایی جامد، به جز ویتامین ها، مواد معدنی و داروها طی ۶ ماه اول پس از تولد است.

عملی: برای ارزیابی نحوه شیردهی از سوال "در حال حاضر فرزند خود را چگونه تغذیه می کنید" استفاده می شود. در صورتی که مادر گزینه ی فقط با شیر مادر را انتخاب کند شیردهی او از نوع انحصاری در نظر گرفته می شود.

نظری: تجربه فرآیندی است که از طریق آن موجودات هوشیار جهان اطراف خود را درک می کنند.

عملی: براساس پاسخ بله یا خیر شرکت کنندگان به سوال "آیا تاکنون سابقه ی شیردهی به کودک را داشته اید" بررسی می شود. با انتخاب پاسخ بله شرکت کنندگان به سوال

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

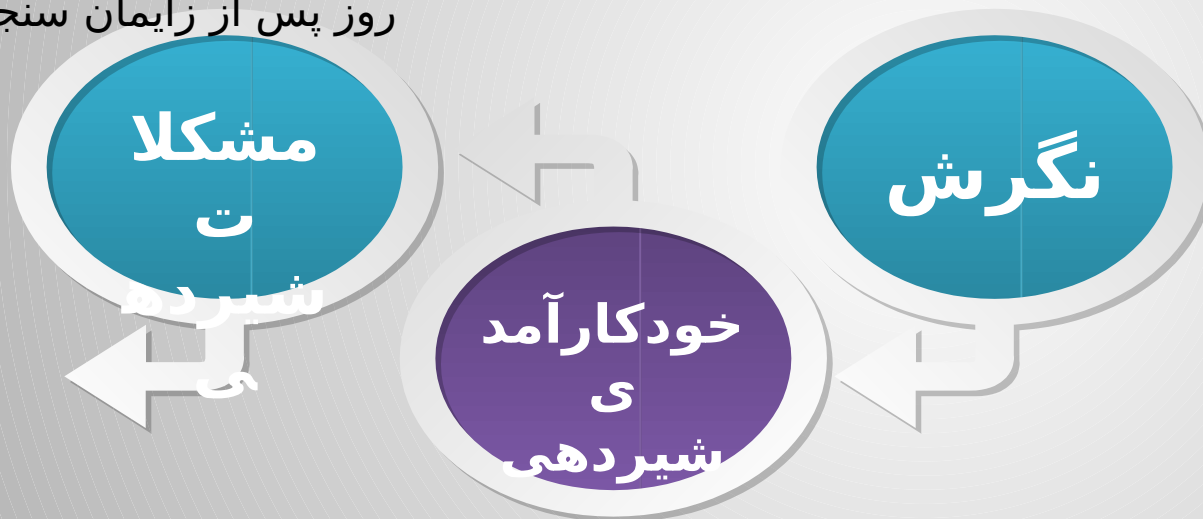

نتیجه و پیشنهادات

تعاریف واژه ها

نظری: مشکلات شیردهی به مشکلات ناشی از تغذیه نوزاد یا کودک خردسال با شیر مادر و از طریق پستان مادر اشاره دارد

عملی: مشکلات شیردهی با استفاده از پرسشنامه مقیاس تجربه شیردهی در ۴۲ روز پس از زایمان سنجیده می شود.

نظری: خودکارآمدی شیردهی به معنی اطمینان مادر به توانایی خود در شیردهی می باشد

عملی: با استفاده از مقیاس فرم کوتاه خودکارآمدی شیردهی سنجیده می شود.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

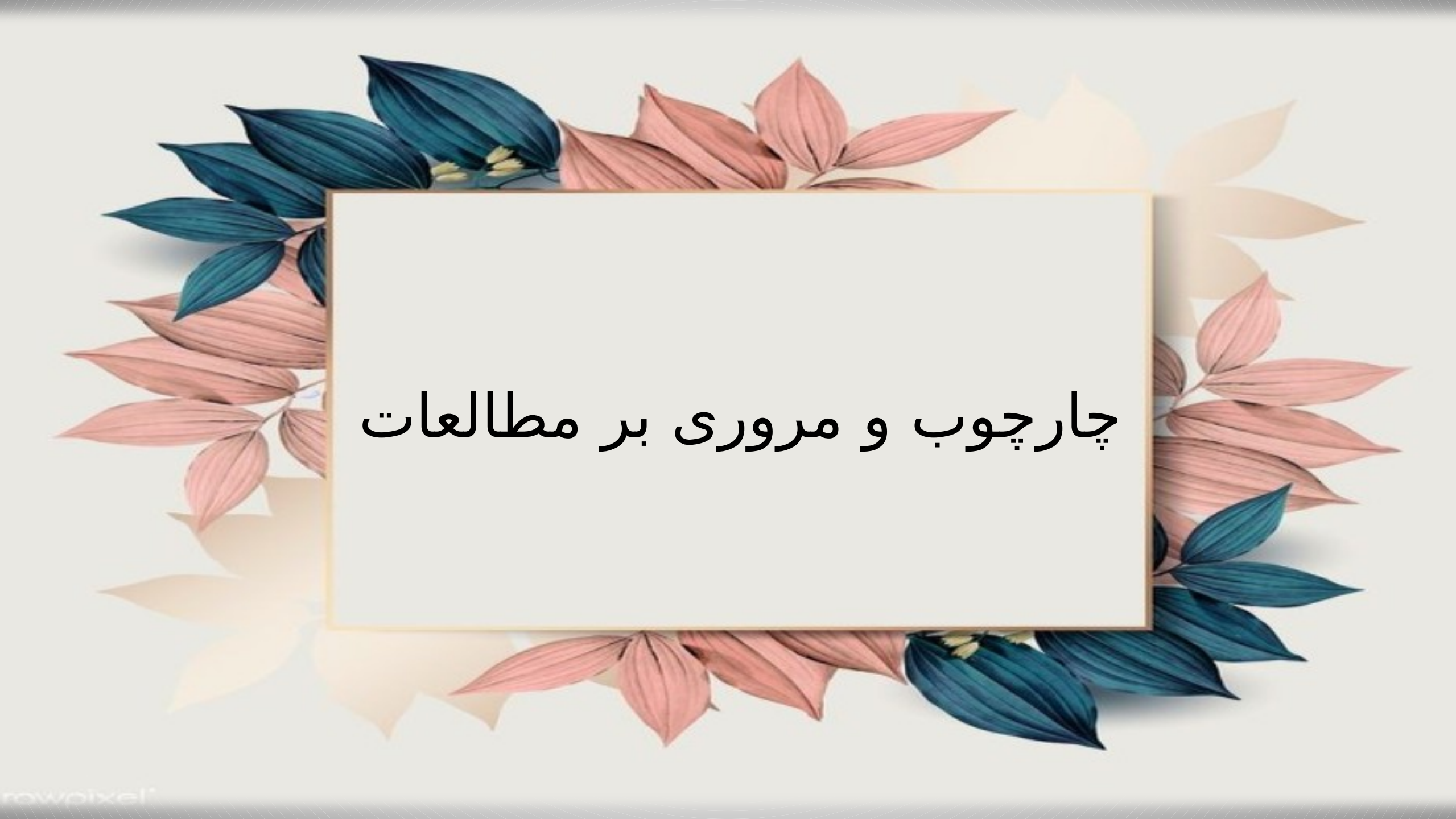
روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

چارچوب و مروری بر مطالعات

چارچوب پژوهش

چارچوب پژوهش : پنداشتی

- **شیردهی:** اهمیت و ضرورت شیردهی/ مزایای شیردهی برای مادر/ مزایای شیردهی برای کودک/ مزایای اقتصادی و اجتماعی تغذیه با شیر مادر/ شیوع و روند شیردهی در جهان و ایران
- **عوامل موثر بر شیردهی :** عوامل جمعیت شناختی موثر بر شیردهی/ عوامل مادری موثر بر شیردهی / عوامل اجتماعی، فرهنگی و روانی موثر بر شیردهی
- **تجربه شیردهی:** تاثیر تجربه و موفقیت قبلی شیردهی بر شیردهی
- **چالش ها و موانع شیردهی:** چالش ها و موانع شیردهی در ایران / راهکارها و مداخلات مرتبط با شیردهی در ایران

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

پیشینه پژوهش

نویسنده	عنوان پژوهش	نوع پژوهش	نتیجه
Li و همکاران (۲۰۲۰)	ارتباط تجربه قبلی شیردهی و عوامل موثر بر فراوانی شیردهی	کوهورت (هم گروهی) آینده نگر با 394 نمونه	آگاهی، نگرش، خودکارآمدی و مشکلات شیردهی با شیردهی انحصاری و نسبی در ۴ و ۶ ماهگی ارتباط داشتند. زنان چندزا مخصوصاً آن هایی که تجربه قبلی شیردهی داشتند، دوره ی شیردهی طولانی تری داشتند.
Cordero و همکاران (۲۰۱۹)	ارتباط تجربه قبلی شیردهی و تغذیه نوزاد در میان زنان مبتلا به دیابت بارداری	کوهورت گذشته نگر با 304 نمونه	فراوانی شیردهی انحصاری مادران با تجربه شیردهی بالاتر از مادران بدون تجربه شیردهی بود.
Imsiragic و همکاران (۲۰۱۶)	پیش بینی کننده های تغذیه انحصاری با شیر مادر ۶-۹ هفته پس از زایمان	هم گروهی از نوع آینده نگر با 259 نمونه	زنان چندزا به طور قابل توجهی شانس بیشتری برای شیردهی انحصاری طولانی تر نسبت به

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

پیشینه پژوهش

نویسنده	عنوان پژوهش	نوع پژوهش	نتیجه
قناعی و همکاران (۱۳۹۹)	آگاهی و نگرش مادران نسبت به شیردهی انحصاری	توصیفی - مقطعی با 384 نمونه	در بررسی وضعیت نگرش ۱۰۰ درصد نمونه ها نمره ی نگرش بالای ۵۰ درصد نمره ی قابل کسب داشتند. آگاهی اکثر آنان در حد متوسط بود. تجربه شیردهی از عوامل پیش بینی کننده آگاهی مادران نسبت به شیردهی بود.
معافی و همکاران (۱۳۹۷)	بررسی خودکارآمدی شیردهی و عوامل مرتبط با آن در زنان زایمان کرده در بیمارستان کوثر شهر قزوین	توصیفی با 350 نمونه	میانگین و انحراف معیار نمره خودکارآمدی شیردهی در میان شرکت کنندگان، بود. تجربه قبلی شیردهی با خودکارآمدی شیردهی (p=۰/۰۰۱) ارتباط معناداری داشت.
صفری و همکاران (۱۳۹۵)	عوامل موثر بر شیردهی انحصاری در مادران ایرانی	طولی با ۱۴۴۵ نمونه	مطالعه متغیرهای شناختی مثل آگاهی، نگرش و هنجارهای ذهنی عوامل معنادار برای پیشگویی قصد و عمل انجام رفتار شیردهی بودند.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

A decorative border of stylized leaves in shades of blue and pink surrounds a central white rectangular frame. The leaves are arranged in a wreath-like pattern, with some leaves overlapping the frame. The background is a light, neutral color.

روش شناسی

کوهورت آینده نگر
(Prospective cohort)

بخش پس از زایمان بیمارستان های دولتی وابسته
به دانشگاه علوم پزشکی تهران شامل بیمارستان
آرش، بهارلو، محب یاس، شریعتی، ضیائیان و
دو گروه از زنان یعنی زنان دارای تجربه
شیردهی و زنان فاقد تجربه شیردهی

نمونه پژوهش را ۲۷۹۱ نفر مادر (۱۴۳)
مادر با تجربه شیردهی و ۱۳۶ مادر

بدون تجربه شیردهی) ۱۳۲ نفر
حجم نمونه لازم در هر گروه تعیین شد (با احتساب ۲۰ درصد افت
نمونه ۱۶۰ نفر در هر گروه)
طبقه ای تصادفی ساده

پرسشنامه بود که همگی روایی پایایی
لازم را دارا بودند

روش های آماری توصیفی (میانگین و
انحراف معیار، توزیع فراوانی و درصد)
و آزمون های تی مستقل و کای دو

نوع روش پژوهش

محیط
پژوهش

جامعه آماری
پژوهش

نمونه پژوهش

حجم نمونه

روش نمونه گیری

ابزار گرد آوری

روش تجزیه و تحلیل

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

ابزار گردآوری داده ها

➤ **پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک:** شامل سوالاتی در ارتباط با سن مادر، سطح تحصیلات، وضعیت اشتغال، وضعیت اقتصادی، قومیت، تعداد زایمان، نوع زایمان، جنسیت نوزاد، وزن هنگام تولد نوزاد، تجربه قبلی شیردهی و اولین زمان شروع شیردهی بود.

➤ **پرسشنامه آگاهی نسبت به شیردهی:** این پرسشنامه متشکل از ۱۴ سوال می باشد که توسط میرغفوروند و همکاران طراحی شده است. هر سوال با سه گزینه درست، نادرست و نمی دانم ارزیابی می شود. طیف نمرات از ۰ تا ۱۴ متغیر است. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه سنجیده و پایایی آن با تعیین ضریب همبستگی درون رده ای با میزان 0/71 تایید شده است.

➤ **پرسشنامه نگرش تغذیه نوزاد آیووا** (Iowa Infant Feeding Attitude Scale): این پرسشنامه شامل ۱۵ سوال است که این پرسشنامه توسط Mora در سال ۱۹۹۸ طراحی شده است و براساس مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ نمره دهی می شود.

طیف نمرات از 15 تا 75 متغیر است. نمرات بالاتر نگرش های مثبت تری را

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

ابزار گردآوری داده ها

➤ پرسشنامه مقیاس کوتاه خودکارآمدی شیردهی (Breastfeeding Self-Efficacy Short-Form Scale)

این پرسشنامه توسط Dennis & Faux در سال ۱۹۹۹ طراحی و در سال ۲۰۰۳ مجدداً اصلاح شد و توسط عربان و همکاران ترجمه و سپس روایی و پایایی آن بررسی شده است. این مقیاس شامل ۱۳ گویه می باشد که هرگویه براساس مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ نمره دهی می شود. دامنه نمرات از ۱۳ تا ۶۵ می باشد که نمرات بالاتر سطح خودکارآمدی بالاتر شیردهی را نشان می دهد. این پرسشنامه توسط عربان و همکاران ترجمه و از نظر محتوایی و صوری از اعتبار علمی برخوردار بوده و ضریب آلفای کرونباخ ۹۱ درصد دارد.

➤ پرسشنامه مقیاس تجربه مشکلات شیردهی (Breastfeeding Experience Scale)

این پرسشنامه توسط Wambach طراحی شده و متشکل از دو قسمت است که فقط قسمت اول آن در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفت. این قسمت از پرسشنامه از ۱۸ سوال جهت ارزیابی درجه ی مشکلات شیردهی تشکیل شده است. در این پرسشنامه از مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ برای

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

روش کار

- ❖ معیارهای ورود به مطالعه شامل: مجاز بودن به شیردهی به نوزاد براساس دستور پزشک، داشتن سواد خواندن و نوشتن، حاملگی ترم و یا late preterm (۳۴ هفته به بالا) و تک قلوپی و داشتن دسترسی به شبکه های اجتماعی (واتساپ یا تلگرام)
- ❖ معیارهای خروج از مطالعه: وجود هر عارضه جدی در زمان زایمان (اکلامپسی، خونریزی و...)، بیماری مزمن کنونی مادر (دیابت، فشارخون بالا، بیماری کبدی و...)، بستری نوزاد در بخش مراقبت های ویژه ی نوزادان و یا وجود هر عارضه ای در نوزاد که در تغذیه وی موثر باشد، بود.
- ❖ تجربه قبلی شیردهی مادران نیز براساس پاسخ بله یا خیر شرکت کنندگان به سوال (آیا تاکنون سابقه ی شیردهی به کودک را داشته اید) بررسی شد. در صورت پاسخ بله مادر در گروه با تجربه شیردهی قرار می گرفت.
- ❖ این مطالعه در سه مقطع زمانی (قبل از زمان ترخیص، 42روز و 4ماه پس از زایمان) انجام شد. پرسشنامه های دموگرافیک، آگاهی، نگرش تغذیه نوزاد آیبوا و پرسشنامه مقیاس کوتاه خودکارآمدی شیردهی در بیمارستان و قبل از زمان

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

یافته های پژوهش

مقایسه مشخصات دموگرافیک در دو گروه مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی

متغیر	تعداد (درصد)	ندارد تعداد (درصد)	آزمون کای دو و تی مستقل (مقدار p)
سن مادر کمتر از ۲۰	(۰)۰ (39/2)۵۶	(12/5)۱۷ (66/2)۹۰	>0/001
۲۰-۲۹	(55/9)۸۰ (4/9)۷	(19/1)۲۶ (۲/۲)۳	
۳۰-۳۹ ۴۰ و بالاتر			
میانگین (انحراف معیار)	(5/18)30/96	(5/34)25/52	
تحصیلات ابتدایی	(14/7)۲۱ (24/5)۳۵	(9/6)۱۳ (14/7)۲۰	0/062
راهنمایی دبیرستان و دیپلم	(45/5)۶۵ (3/۱۵)۲۲	(54/4)۷۴ (21/3)۲۹	
دانشگاهی			
وضعیت اشتغال خانه دار	(91/6)۱۳۱ (8/4)۱۲	(83/8)۱۱۴ (16/2)۲۲	0/047

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

مقایسه مشخصات دموگرافیک در دو گروه مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی

تجربه قبلی شیردهی متغیر	دارد تعداد (درصد)	ندارد تعداد (درصد)	آزمون کای دو و تی مستقل (مقدار p)
تعداد زایمان زایمان اول	(۰)۰ (۱۰۰)۱۴۳	(۹۵/۶)۱۳۰ (۴/۴)۶	>0/001
زایمان دوم یا بیشتر			
نوع زایمان طبیعی	(۴۲/۷)۶۱ (۵۷/۳)۸۲	(۵۰)۶۸ (۵۰)۶۸	0/219
سزارین			
جنسیت نوزاد دختر	(۴۷/۶)۶۸ (۵۲/۴)۷۵	(۴۹/۳)۶۷ (۵۰/۷)۶۹	0/775
پسر			
وزن هنگام تولد نوزاد کمتر از ۲۸۰۰	(۱/۱۱)۱۶ (۲۷/۳)۳۹ (۴۶/۹)۶۷ (۱۴/۷)۲۱	(۲۲/۱)۳۰ (۳۵/۳)۴۸ (۳۳/۸)۴۶ (۸/۸)۱۲	0/001
۲۸۰۰-۳۲۰۰			
۳۲۰۰-۳۸۰۰			

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

مقایسه فراوانی شیردهی انحصاری در دو گروه مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی

تجربه قبلی شیردهی	دارد تعداد (درصد)	ندارد تعداد (درصد)	آزمون کای دو (مقدار p)
شیردهی انحصاری قبل از زمان ترخیص دارد	۱۳۹ (۹۷/۲) ۴ (۲/۸)	۱۲۹ (۹۴/۹) ۷ (۵/۱)	0/313
ندارد			
۴۲ روز پس از زایمان دارد	۱۱۴ (۷۹/۷) ۲۹ (۲۰/۳)	۹۲ (۶۷/۶) ۴۴ (۴/۳۲)	0/039
ندارد			
۴ ماه پس از زایمان دارد	۱۰۷ (۷۴/۸) ۳۶ (۲۵/۲)	۷۰ (۵۱/۵) ۶۶ (۵/۴۸)	0/001
ندارد			

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

مقایسه آگاهی، نگرش و خودکارآمدی شیردهی قبل از زمان ترخیص در دو گروه مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی

تجربه شیردهی عوامل مرتبط	دارد میانگین (انحراف معیار)	ندارد میانگین (انحراف معیار)	نتیجه آزمون تی مستقل (مقدار p)
آگاهی نسبت به شیردهی	10/46 (2/29)	(2/25) 9/00	>0/001
نگرش نسبت به شیردهی	61/56 (5/57)	(6/12) 55/49	>0/001
خودکارآمدی شیردهی	52/43 (7/35)	(7/41) 45/32	>0/001

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

مقایسه مشکلات مرتبط با شیردهی ۴۲ روز پس از زایمان در دو گروه مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی

تجربه شیردهی	دارد میانگین (انحراف معیار)	ندارد میانگین (انحراف معیار)	نتیجه آزمون تی مستقل (مقدار p)
عوامل مرتبط شیردهی	28/64 (6/74)	(9/91) 36/38	>0/001
مشکلات مرتبط با شیردهی ۴۲ روز پس از زایمان			

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

میانگین و انحراف معیار آگاهی، نگرش، خودکارآمدی شیردهی و مشکلات شیردهی در دو گروه مادران با شیردهی انحصاری و غیر انحصاری ۴۲ روز پس از زایمان به تفکیک تجربه قبلی شیردهی - سال ۱۴۰۰

شیردهی	انحصاری ۴۲ روز بعد	عوامل مرتبط		نتیجه آزمون		df		
		دارد	ندارد	P	t			
		میانگی ن	انحراف معیار	میانگی ن	انحراف معیار			
تجربه شیردهی دارد	آگاهی	10/6 3	2/23	9/82	2/46	0/09 3	1/69	۱۴۱
	نگرش	61/9 7	5/37	59/9 6	6/11	0/08 3	1/74	۱۴۱
	خودکارآمدی شیردهی	52/8 9	7/07	50/6 2	8/23	0/13 7	1/49	۱۴۱
	مشکلات شیردهی	28/1 9	6/20	30/4 1	8/43	0/11 4	1/59 -	۱۴۱
تجربه شیردهی ندارد	آگاهی	9/32	2/21	8/43	2/19	0/0 16	2/42	۱۳۴
	نگرش	55/7 7	6/00	54/9 0	6/38	0/44 4	0/76 8	۱۳۴
	خودکارآمدی شیردهی	46/5 7	7/15	42/7 0	7/34	0/0 04	2/92	۱۳۴
	مشکلات شیردهی	34/5		40/1	11/8	0/0	2/82	63/7

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

میانگین و انحراف معیار آگاهی، نگرش، خودکارآمدی شیردهی و مشکلات شیردهی در دو گروه مادران با شیردهی انحصاری و غیر انحصاری ۴ ماه پس از زایمان به تفکیک تجربه قبلی شیردهی - سال ۱۴۰۰

عوامل مرتبط شیردهی انحصاری ۴ ماه بعد	دارد		ندارد		نتیجه آزمون			
	میانگین ن	انحراف معیار ف	میانگین ن	انحراف معیار ف	P	t	df	
تجربه شیردهی دارد	آگاهی	10/5 7	2/24	10/0 0	2/52	0/25 2	1/15	۱۴۱
	نگرش	61/8 7	5/34	60/1 9	6/43	0/16 5	1/39	۱۴۱
	خودکارآمدی شیردهی	52/8 7	7/14	50/4 6	8/06	0/13 1	1/51	۱۴۱
	مشکلات شیردهی	28/2 3	6/47	30/4 6	7/71	0/12 9	1/52 -	۱۴۱
تجربه شیردهی ندارد	آگاهی	9/82	1/97	8/13	2/21	0/00 <1۰	4/70	۱۳۴
	نگرش	56/2 4	5/86	54/6 9	6/33	0/14 3	1/47	۱۳۴
	خودکارآمدی شیردهی	47/7 2	5/99	42/7 7	7/94	0/00 <1۰	4/12	۱۳۴
	مشکلات	33/1		39/7	10/3	0/00	4/09	

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

A decorative border of stylized leaves in shades of blue, teal, and pink surrounds a central white rectangular box. The leaves are arranged in a wreath-like pattern, with some leaves overlapping the box. The background is a light, neutral color.

نتیجه گیری و پیشنهادات

بحث

❖ از میان عوامل دموگرافیک-مأمایی بررسی شده سن مادران، وضعیت اشتغال و قومیت، تعداد زایمان و وزن هنگام تولد نوزاد در دو گروه مادران با و بدون تجربه قبلی شیردهی تفاوت معنادار آماری داشت.

❖ در مطالعات مختلف سن مادر (Alzaheb و همکاران ۲۰۱۷)، وضعیت اشتغال (Kobia و همکاران ۲۰۱۴)، قومیت (Kling و همکاران ۲۰۱۶)، تعداد زایمان (صفری و همکاران ۲۰۱۷) و وزن هنگام تولد نوزاد (odarstough و همکاران 2019) از عوامل مرتبط با شیردهی انحصاری بودند. بنابراین اینکه در مطالعه ما فراوانی شیردهی در مادران با تجربه شیردهی بالاتر بود ممکن است به دلیل تفاوت دو گروه مادران از نظر سن، وضعیت اشتغال، قومیت، تعداد زایمان و وزن هنگام تولد نوزاد آن ها باشد.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

بحث

❖ در مطالعه ما عواملی چون تحصیلات، وضعیت اقتصادی، نوع زایمان، جنسیت نوزاد و اولین زمان شروع شیردهی در دو گروه مادران با و بدون تجربه شیردهی تفاوت معنادار آماری نداشت. بنابراین در مطالعه ما بالاتر بودن فراوانی شیردهی در گروه مادران با تجربه شیردهی به علت تفاوت در متغیرهای ذکر شده آنها با مادران بدون تجربه شیردهی نیست.

❖ میزان سزارین در مادران با تجربه شیردهی بالاتر بود، با توجه به اینکه مادران بدون تجربه شیردهی از مادران با تجربه شیردهی جوان تر بودند نشان می دهد این مادران اولین تجربه زایمان خود را مصادف با قانون ترویج زایمان طبیعی و کاهش سزارین تجربه کرده اند و احتمالاً به همین دلیل میزان سزارین در این گروه از مادران که سن پایین تری دارند از گروه با تجربه شیردهی که مسن تر هستند، پایین تر است.

❖ علت اینکه اولین زمان شروع شیردهی در مطالعه ی ما در دو گروه مادران با و بدون تجربه شیردهی تفاوت معنادار آماری نداشت در حالی که در مطالعات از جمله مطالعه (Kassa و همکاران (2021)) این تفاوت

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

بحث

❖ در مطالعه ما فراوانی شیردهی انحصاری قبل از زمان ترخیص در دو گروه مادران با و بدون تجربه شیردهی بالا بود و این میزان در دو گروه تفاوت معنادار آماری نداشت که علت آن این است که مادران در بیمارستان تحت حمایت پرسنل بوده و شروع شیردهی بالاتری دارند اما این میزان پس از ترخیص از بیمارستان به دلیل عوامل متعددی که در تداوم شیردهی موثر هستند از جمله عوامل اجتماعی، محیطی، خانوادگی و حتی عوامل فیزیکی مثل مشکلات شیردهی مربوط به پستان می تواند کاهش یابد.

❖ فراوانی شیردهی انحصاری در ۴۲ روز و ۴ ماه پس از زایمان در مادران با تجربه ی شیردهی به طور معناداری بیشتر از مادران بدون تجربه ی شیردهی بود، که با نتایج مطالعاتی همچون (Cordero و همکاران (۲۰۱۹)) و (Li و همکاران (2020)) همسو بود.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

بحث

- ❖ فراوانی شیردهی انحصاری در مطالعه ما بیشتر از موارد گزارش شده در برخی از کشورها مانند بنگلادش (35/9 درصد)، ایالات متحده امریکا (16/8 درصد)، مالزی (۴۳ درصد) بود و توضیح احتمالی برای این تفاوت در فراوانی شیردهی انحصاری در مناطق مختلف در سراسر جهان ممکن است به دلیل تفاوت‌های اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی در رابطه با تغذیه نوزادان در مناطق مختلف باشد.
- ❖ الگوی شیردهی در مطالعه ما 42 روز و 4 ماه پس از زایمان نشانگر کاهش فراوانی شیردهی انحصاری در هر دو گروه بود. سیر نزولی فراوانی شیردهی انحصاری با گذشت زمان در مطالعات دیگر نیز (معافی و همکاران 2018، kuswara و همکاران 2020) گزارش شده است. بنابراین نتایج می‌تواند بیان‌کننده نیاز مادران مخصوصاً مادران بدون تجربه شیردهی به حمایت از شیردهی انحصاری با شیر مادر در دوران پس از زایمان باشد.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

بحث

- ❖ آگاهی، نگرش و خودکارآمدی شیردهی قبل از زمان ترخیص در دو گروه مادران تفاوت معنادار آماری داشت ($p < 0/001$).
- ❖ آگاهی مادران با تجربه شیردهی بالاتر از مادران بدون تجربه شیردهی بود که با نتایج مطالعات دیگر از جمله قناعی و همکاران (1399) همسو بود.
- ❖ نگرش مادران با تجربه شیردهی بالاتر از مادران بدون تجربه شیردهی بود که با نتایج مطالعات دیگر از جمله Hamze و همکاران (2018) همسو بود.
- ❖ خودکارآمدی شیردهی مادران با تجربه شیردهی بالاتر از مادران بدون تجربه شیردهی بود که با نتایج مطالعات دیگر از جمله معافی و همکاران (1397) همسو بود.
- ❖ در مطالعات دیگر نیز گزارش شده که تجربه موفق شیردهی با افزایش آگاهی، نگرش و خودکارآمدی بر شیردهی به فرزندان بعدی تأثیر می گذارد.

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

بحث

❖ مشکلات شیردهی 42 روز پس از زایمان در دو گروه مادران تفاوت معنادار آماری داشت طوریکه در مادران با تجربه شیردهی از مادران بدون تجربه شیردهی کمتر بود ($p < 0.001$).

❖ همچنین در مطالعات دیگر (Hackman و همکاران، Li و همکاران) نیز مادران دارای تجربه ی قبلی شیردهی مشکلات شیردهی کمتری نسبت به زنان بدون تجربه شیردهی داشتند.

❖ این ممکن است به این دلیل باشد که شیردهی یک فرآیند یادگیری است. زمانی که مادران با تجربه ی شیردهی برای اولین بار مادر شدند، ممکن بود با مشکلات زیادی در شیردهی مواجه شوند. اما مشکلاتی که در دوران اولیه شیردهی با شیر مادر مواجه می‌شوند ممکن است با تسلط بر مهارت‌های حل مسئله برطرف شده باشد. به همین دلیل است که تجربه ی قبلی شیردهی از عوامل بسیار مهم است.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

بحث

❖ همچنین در گروه مادران بدون تجربه شیردهی، غیر از نگرش سایر متغیرها یعنی آگاهی، خودکارآمدی و مشکلات شیردهی با شیردهی انحصاری ارتباط آماری معناداری داشتند اما در گروه مادران با تجربه شیردهی، ارتباطی بین نمره آگاهی، نگرش، خودکارآمدی و مشکلات شیردهی با شیردهی انحصاری مشاهده نشد.

❖ این نشان می دهد در مادران دارای تجربه شیردهی، آگاهی و نگرش و خودکارآمدی خوبی وجود دارد و این مادران جهت ترغیب به تداوم شیردهی و ادامه تغذیه انحصاری بیشتر نیاز به مداخلات دیگر از جمله افزایش مهارت و بهبود عملکرد دارند. اما در مادران بدون تجربه شیردهی، در دو دسته مادران دارای شیردهی انحصاری و غیرانحصاری، تفاوت نمره آگاهی و خودکارآمدی از نظر آماری معنا دار بود. این نشان می دهد در مادران بدون تجربه شیردهی در صورتی که آموزش جهت افزایش آگاهی و خودکارآمدی آنها ارائه شود می تواند بر متغیر شیردهی انحصاری تاثیر بگذارد.

مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

نتیجه گیری

- ❖ تجربه شیردهی به عنوان یک عامل مرتبط با شیردهی انحصاری می باشد و نتایج مطالعات ضرورت به دست آوردن تاریخچه دقیق از تجربه قبلی شیردهی مادر را به همراه داشت. برنامه ریزی مداخله ای جهت ارتقا آگاهی، نگرش، خودکارآمدی و حل مشکلات شیردهی مخصوصا در مادران بدون تجربه قبلی شیردهی ضرورت دارد تا بتوان رفتار شیردهی مادران را ارتقا داد. مادران چندزا با تجربه شیردهی نیز باید به شدت تشویق شوند که مدت زمان شیردهی قبلی و حتی مدت طولانی تر را تکرار کنند.
- ❖ . مراقبین بهداشتی باید هر دو زیر گروه از مادران را شناسایی کرده و حمایت مربوطه را برای افزایش مدت شیردهی آنها ارائه دهند.

مقدمه و بیان مسئله

اهداف

مروری بر مطالعات

روش شناسی

یافته ها

نتیجه و پیشنهادات

پیشنهادات

- ❖ مطالعه ما دو گروه مادران را تا 4 ماه پس از زایمان بررسی می کند در حالی که مطالعات آتی می تواند مادران را تا زمان های طولانی تر از جمله 6 ماه و حتی تا 2 سال پس از زایمان را پیگیری و بررسی نماید.
- ❖ مطالعات دیگر می توانند سایر متغیر های مرتبط با شیردهی را در دو گروه مورد بررسی قرار دهند.
- ❖ مطالعات آتی می تواند مادران دارای تجربه کوتاه یا منفی شیردهی را مورد بررسی قرار دهد.
- ❖ مطالعات آتی با حجم نمونه بالاتر، در شهرهای دیگر با وضعیت تحصیلی، اقتصادی، قومیتی و فرهنگی متفاوت مورد نیاز است.

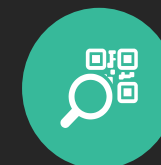
مقدمه و بیان
مسئله

اهداف

مروری بر
مطالعات

روش
شناسی

یافته ها

نتیجه و
پیشنهادات

سیاس از

توجه

شما

